

Oslo, 10. mars 2006

Abelias innspill til revisjon av TV-direktivet - høring

Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og IKT-bedrifter. Abelia representerer ca 470 bedrifter med ca 25 000 ansatte innenfor områdene forskning, utdanning, IKT og konsulenttjenester.

Abelia viser til Kultur- og kirkedepartementets høringsbrev av 3. februar 2006 om revisjon av TV-direktivet. Nedenfor følger Abelias kommentarer.

Sammendrag

- Det er et stort verdiskapingspotensial knyttet til audiovisuelle tjenester og elektronisk innhold. Norge har gode forutsetninger til å innta en ledende posisjon internasjonalt.
- Abelia mener at TV-direktivet ikke må føre til økt regulering av innholdstjenester.
- Abelia mener at en streng regulering av audiovisuelle tjenester på nåværende stadium vil redusere mulighetene for å oppnå nettverkseffekter og dermed svekke innovasjonstakten.

Vekst og verdiskaping - betydningen av informasjonssamfunnet

Tall fra SSB (Informasjonssamfunnet 2005)¹ viser at verdiskapingen innenfor IKT-sektoren og innholdssektoren var på hhv. 54,5 og 18,4 milliarder kr i 2003. Dette utgjorde en vekst på hhv. 5,5 % og 1,9 % av den samlede verdiskapingen i fastlandsøkonomien unntatt offentlig sektor, noe som er høyere enn veksten i fastlandsøkonomien for øvrig (unntatt offentlig sektor). SSB har ikke offisielle tall for den audiovisuelle sektoren eller for elektronisk innhold, men i en rapport skrevet av InfoSector (mars 2005)² ble det anslått at e-innhold (webannonser, medieobjekter; dvs. musikk og film, informasjon, e-læring, dataspill, kringkasting) hadde en omsetning på 5 276 mill kr i 2003. Det er derfor grunn til å anta at elektronisk innhold og audiovisuelle tjenester er - og vil være i årene som kommer - en viktig driver for verdiskapingen. Det kan i den forbindelse nevnes at to dager før OLs slutt ble mer enn 200 000 OL-sendinger sett på mobil-TV (kun for Telenor).

EITO (European Information Technology Observatory) slår i sin nye rapport (jf. pressemelding 23. februar 2006)³ fast at IKT-sektoren vil oppleve en vekst på 3,2 % i EU i 2006 (til en totalverdi av 643 milliarder Euro). (I tillegg kommer den veksten som IKT genererer for samfunnsøkonomien generelt, bl.a. som verktøy for effektivisering i andre sektorer). Rapporten slår fast at den positive veksten vil fortsette i årene fremover drevet frem av den digitale konvergensen. For området telekommunikasjon hevder EITO at veksten i 2006 vil bli på 2,2 %, og at dette særlig vil kunne tilskrives vekst knyttet til underholdning og

¹ http://www.ssb.no/emner/10/03/notat_200613/notat_200613.pdf

² Næringsrapporten. e-innhold i kroner og øre 2004 (InfoSector as, mars 2005)

³ <http://www.eito.com/download/Press%20release%20EITO%202006%2023%2002%202006.pdf>

mobilitet. OECD anslo at det mobile innholdsmarkedet alene omsatte for 4,5 milliarder Euro på global basis i 2003, og at omsetningen i 2010 vil ligge på 10 milliarder Euro⁴.

Tall fra "United Nations Conference on Trade and Development"⁵ viser at den kreative industrien i 2003 utgjorde 7 % av verdens BNP, og ble beregnet til å ha en vekst på 10 % årlig. I OECD-området beregnes veksten til å utgjøre mellom 5 og 20 % årlig.

Selv om det kan være vanskelig å finne presise mål, avgrensinger og tall for det vi med et sekkebegrep kaller "informasjonssamfunnet", så indikerer disse tallene at det er - og vil være - stor vekst og verdiskaping knyttet til audiovisuelle tjenester og elektronisk innhold.

Abelia tror at verdiskapingspotensialet innenfor de nevnte områder er særlig stort i Norge, bl.a. på grunn av stor kjøpekraft og høy utdanning. Et høyt nasjonal forbruk av disse tjenestene vil kunne føre til utviklingen av nye teknologiske løsninger, produkter og tjenester i Norge, og følgelig økt verdiskaping bl.a. i form av økt eksport.

De mulighetene som ligger i verdiskaping innenfor den audiovisuelle sektoren er en av grunnene til at Abelia har etablert et fagforum for konvergens og regulering. Forumet har som formål å vurdere mulige regulatoriske barrierer – og næringspolitiske muligheter - for innovasjon i grenselandet mellom telekommunikasjon og medier. Abelia har i den forbindelse også fått utarbeidet en rapport av konsultentselskapet Intech om tjenesteutvikling og regulering på konvergerende tele-, medie, og internett-plattformer. Rapporten legges ved dette høringsinnspillet.

Kommentarer til direktivutkastet

Hvordan reguleringen av informasjonssamfunnet innrettes vil være viktig for hvorvidt Norge klarer å utnytte verdiskapingspotensialet. Abelia mener derfor at TV-direktivet ikke må føre til økt regulering av innholdstjenester. Direktivet er et minimumsdirektiv og åpner dermed for at enkelt land kan velge en strengere regulering enn andre land. Den elektroniske innholdssektoren er en relativt nye og fremvoksende sektor som ikke bør underlegges streng regulering i startfasen. Abelia mener at en streng regulering av disse markedene på nåværende stadium vil redusere mulighetene for å oppnå nettverkseffekter og dermed svekke innovasjonstakten. For eksempel vil en utvidelse av kvoteregler for innholdsproduksjon til ikke-lineære tjenester kunne bidra til å redusere tjenesteutviklingen og dermed innovasjonstakten. Abelia tror fravær av slike kvoteregler for ikke-lineære tjenester uansett ikke vil svekke viljen og evnen til å utvikle nasjonalt innhold, fordi nasjonalt innhold er en viktig konkurranseparameter.

Abelia viser til en tidligere kommentar fra DG Internal Market⁶ i tilknytning til TV-direktivet, der det hevdes at kvoteregler for internett vil føre til økte kostnader for aktører i bransjen, bidra til å dempe tjenesteinnovasjonen og dermed være en hindring for å nå målsettingene i Lisboa-prosessen. Abelia vil også vise til en nylig utkommet rapport fra det britiske konsultentselskapet Ovum⁷ på oppdrag fra Ofcom (britisk tilsyn på området elektronisk kommunikasjon). I rapporten heter det at en utvidelse av den tradisjonelle TV-reguleringen til nye områder vil ha betydelige samfunnsøkonomiske kostnader. I tillegg til kostnader knyttet til legal usikkerhet og regulatorisk byrde, pekes på spesielle kostnader knyttet til; at nye tjenester som IPTV og mobil-tv må forholde seg til europeiske kvoteregler og reklameregler i

⁴ <http://www.oecd.org/dataoecd/19/7/34884388.pdf>

⁵ United Nations Conference on Trade and Development (TD(XI)/BP/13. 4 June 2004)

⁶ "Revision of the Television Without Frontiers (TVWF) Directive" http://europe.eu.int/comm/internal_market/

⁷ <http://www.ofcom.org.uk/research/tv/twf/twfreport/twf.pdf>

en oppbygging av nye markeder; at store ISP'er kan vurdere å flytte utenlands for å slippe unna en utvidet tv-regulering; og at nye aktører i bransjen kan finne det vanskelig å utvikle attraktivt innhold, noe som i sin tur kan svekke bredbåndsoptaket.

Abelia mener videre at selvregulering av bransjen fungerer godt (Telenors CPA-avtaler og spamfilter-løsninger er eksempler på dette), og bør videreføres. Dette argumentet forsterkes av at TV-direktivet er uklart ift. hvilke reguleringsbehov som skal dekkes, og at flere av reguleringsbehovene dessuten er ivaretatt i annen lovgivning (e-handelslov, straffelov, markedsføringslov mv.). Abelia mener at kompleksiteten i moderne teknologimarkeder, et stort antall aktører og økt globalisering av tjenesteutviklingen, byr på utfordringer for lovgiver som i mange tilfeller best kan møtes med selvreguleringsmekanismer.

Kringkasternes omgåelse av strenge nasjonale regler ved å etablere seg i tredjeland illustrerer utfordringen knyttet til globalisering av tjenesteutvikling. TV-direktivet foreslår å etablere unntak fra opprinnelseslandprinsippet for å unngå misbruk som følger av slik praksis, dvs. at medlemslandene unntaksvis kan bryte inn å stoppe en gitt type atferd ("abuse or fraudulent conduct"), jf. direktivets artikkel 2 (7-10). For at denne mekanismen ikke faktisk skal bli et hinder for tjenesteutvikling på tvers av landegrenser, mener Abelia det er viktig at klausulen ikke får en utforming som åpner for stor grad av skjønn. Uttrykket "abuse or fraudulent conduct" er i så måte for uklart og vil slik Abelia ser det nettopp åpne for en for stor grad av skjønn og dermed for en legal uforutsigbarhet. Opprinnelseslandsprinsippet vil dermed kunne stå i fare for å bli snudd til et mottakerlandsprinsipp, og således undergrave etableringen av et indre marked som det er ment å fremme.

Abelia mener prosedyrene som er beskrevet i direktivforslaget (jf. artikkel 2 (7-10)) i tillegg er for byråkratisk, og at søkelyset vil kunne bli knyttet til forhandlinger og konfliktløsning mellom land og mellom land og EU-kommisjonen. Prosedyren minner om harmoniseringsprosedyren i telekompakken, som både er ressurs- og tidkrevende. I et dynamisk marked med raske teknologiske endringer står slike mekanismer i fare for å være utdatert før endelig avgjørelse foreligger.

Vennlig hilsen

Paul Chaffey /s/
Direktør i Abelia

Rune Foshaug /s/
Seniorrådgiver